శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ అష్టమస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ అష్టమస్కంధే షోడశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏవం పుత్రేషు నష్టేషు దేవమాతాదితిస్తదా ।
హృతే త్రివిష్టపే దైత్యైః పర్యతప్యదనాథవత్ ॥ **1** ॥

ఏకదా కశ్యపస్తస్యా ఆశ్రమం భగవానగాత్ ।
నిరుత్సవం నిరానందం సమాధేర్విరతశ్చిరాత్ ॥ **2** ॥

స పత్నీం దీనవదనాం కృతాసనపరిగ్రహః ।
సభాజితో యథాన్యాయమిదమాహ కురూద్వహ ॥ **3** ॥

అప్యభద్రం న విప్రాణాం భద్రే లోకేఽధునాఽఽగతం ।
న ధర్మస్య న లోకస్య మృత్యోశ్ఛందానువర్తినః ॥ **4** ॥

అపి వాకుశలం కించిద్ గృహేషు గృహమేధిని ।
ధర్మస్యార్థస్య కామస్య యత్ర యోగో హ్యయోగినాం ॥ **5** ॥

అపి వాతిథయోఽభ్యేత్య కుటుంబాసక్తయా త్వయా ।
గృహాదపూజితా యాతాః ప్రత్యుత్థానేన వా క్వచిత్ ॥ **6** ॥

గృహేషు యేష్వతిథయో నార్చితాః సలిలైరపి ।
యది నిర్యాంతి తే నూనం ఫేరురాజగృహోపమాః ॥ **7** ॥

అప్యగ్నయస్తు వేలాయాం న హుతా హవిషా సతి।
త్వయోద్విగ్నధియా భద్రే ప్రోషితే మయి కర్హిచిత్ ॥ **8** ॥

యత్పూజయా కామదుఘాన్యాతి లోకాన్గృహాన్వితః।
బ్రాహ్మణోఽగ్నిశ్చ వై విష్ణోః సర్వదేవాత్మనో ముఖం ॥ **9** ॥

అపి సర్వే కుశలినస్తవ పుత్రా మనస్విని।
లక్షయేఽస్వస్థమాత్మానం భవత్యా లక్షణైరహం ॥ **10** ॥

అదితిరువాచ
భద్రం ద్విజగవాం బ్రహ్మంధర్మస్యాస్య జనస్య చ।
త్రివర్గస్య పరం క్షేత్రం గృహమేధిన్గృహా ఇమే ॥ **11** ॥

అగ్నయోఽతిథయో భృత్యా భిక్షవో యే చ లిప్సవః।
సర్వం భగవతో బ్రహ్మన్ననుధ్యానాన్న రిష్యతి ॥ **12** ॥

కో ను మే భగవన్కామో న సంపద్యేత మానసః।
యస్యా భవాన్ప్రజాధ్యక్ష ఏవం ధర్మాన్ప్రభాషతే ॥ **13** ॥

తవైవ మారీచ మనఃశరీరజాః
    ప్రజా ఇమాః సత్త్వరజస్తమోజుషః।
సమో భవాంస్తాస్వసురాదిషు ప్రభో
    తథాపి భక్తం భజతే మహేశ్వరః ॥ **14** ॥

తస్మాదీశ భజంత్యా మే శ్రేయశ్చింతయ సువ్రత।
హృతశ్రియో హృతస్థానాన్సపత్నైః పాహి నః ప్రభో ॥ **15** ॥

పరైర్వివాసితా సాహం మగ్నా వ్యసనసాగరే।
ఐశ్వర్యం శ్రీర్యశః స్థానం హృతాని ప్రబలైర్మమ ॥ **16** ॥

యథా తాని పునః సాధో ప్రపద్యేరన్ మమాత్మజాః।
తథా విధేహి కల్యాణం ధియా కల్యాణకృత్తమ ॥ **17** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏవమభ్యర్థితోఽదిత్యా కస్తామాహ స్మయన్నివ।
అహో మాయాబలం విష్ణోః స్నేహబద్ధమిదం జగత్ ॥ **18** ॥

క్వ దేహో భౌతికోఽనాత్మా క్వ చాత్మా ప్రకృతేః పరః।
కస్య కే పతిపుత్రాద్యా మోహ ఏవ హి కారణం ॥ **19** ॥

ఉపతిష్ఠస్వ పురుషం భగవంతం జనార్దనం।
సర్వభూతగుహావాసం వాసుదేవం జగద్గురుం ॥ **20** ॥

స విధాస్యతి తే కామాన్హరిర్దీనానుకంపనః।
అమోఘా భగవద్భక్తిర్నేతరేతి మతిర్మమ ॥ **21** ॥

అదితిరువాచ
కేనాహం విధినా బ్రహ్మన్నుపస్థాస్యే జగత్పతిం।
యథా మే సత్యసంకల్పో విదధ్యాత్ స మనోరథం ॥ **22** ॥

ఆదిశ త్వం ద్విజశ్రేష్ఠ విధిం తదుపధావనం।
ఆశు తుష్యతి మే దేవః సీదంత్యాః సహ పుత్రకైః ॥ **23** ॥

కశ్యప ఉవాచ
ఏతన్మే భగవాన్పృష్టః ప్రజాకామస్య పద్మజః।
యదాహ తే ప్రవక్ష్యామి వ్రతం కేశవతోషణం ॥ **24** ॥

ఫాల్గునస్యామలే పక్షే ద్వాదశాహం పయోవ్రతః।
అర్చయేదరవిందాక్షం భక్త్యా పరమయాన్వితః ॥ **25** ॥

సినీవాల్యాం మృదాఽఽలిప్య స్నాయాత్ క్రోడవిదీర్ణయా।
యది లభ్యేత వై స్రోతస్యేతం మంత్రముదీరయేత్ ॥ **26** ॥

త్వం దేవ్యాదివరాహేణ రసాయాః స్థానమిచ్ఛతా।
ఉద్ధృతాసి నమస్తుభ్యం పాప్మానం మే ప్రణాశయ ॥ **27** ॥

నిర్వర్తితాత్మనియమో దేవమర్చేత్ సమాహితః।
అర్చాయాం స్థండిలే సూర్యే జలే వహ్నౌ గురావపి ॥ **28** ॥

నమస్తుభ్యం భగవతే పురుషాయ మహీయసే।
సర్వభూతనివాసాయ వాసుదేవాయ సాక్షిణే ॥ **29** ॥

నమోఽవ్యక్తాయ సూక్ష్మాయ ప్రధానపురుషాయ చ।
చతుర్వింశద్గుణజ్ఞాయ గుణసంఖ్యానహేతవే ॥ **30** ॥

నమో ద్విశీర్ష్ణే త్రిపదే చతుఃశృంగాయ తంతవే।
సప్తహస్తాయ యజ్ఞాయ త్రయీవిద్యాత్మనే నమః ॥ **31** ॥

నమః శివాయ రుద్రాయ నమః శక్తిధరాయ చ।
సర్వవిద్యాధిపతయే భూతానాం పతయే నమః ॥ **32** ॥

నమో హిరణ్యగర్భాయ ప్రాణాయ జగదాత్మనే।
యోగైశ్వర్యశరీరాయ నమస్తే యోగహేతవే ॥ **33** ॥

నమస్త ఆదిదేవాయ సాక్షిభూతాయ తే నమః।
నారాయణాయ ఋషయే నరాయ హరయే నమః ॥ **34** ॥

నమో మరకతశ్యామవపుషేఽధిగతశ్రియే।
కేశవాయ నమస్తుభ్యం నమస్తే పీతవాససే ॥ **35** ॥

త్వం సర్వవరదః పుంసాం వరేణ్య వరదర్షభ।
అతస్తే శ్రేయసే ధీరాః పాదరేణుముపాసతే ॥ **36** ॥

అన్వవర్తంత యం దేవాః శ్రీశ్చ తత్పాదపద్మయోః।
స్పృహయంత ఇవామోదం భగవాన్మే ప్రసీదతాం ॥ **37** ॥

ఏతైర్మంత్రైర్హృషీకేశమావాహనపురస్కృతం।
అర్చయేచ్ఛ్రద్ధయా యుక్తః పాద్యోపస్పర్శనాదిభిః ॥ **38** ॥

అర్చిత్వా గంధమాల్యాద్యైః పయసా స్నపయేద్ విభుం।
వస్త్రోపవీతాభరణపాద్యోపస్పర్శనైస్తతః।
గంధధూపాదిభిశ్చార్చేద్ ద్వాదశాక్షరవిద్యయా ॥ **39** ॥

శృతం పయసి నైవేద్యం శాల్యన్నం విభవే సతి।
ససర్పిః సగుడం దత్త్వా జుహుయాన్మూలవిద్యయా ॥ **40** ॥

నివేదితం తద్ భక్తాయ దద్యాద్ భుంజీత వా స్వయం।
దత్త్వాఽఽచమనమర్చిత్వా తాంబూలం చ నివేదయేత్ ॥ **41** ॥

జపేదష్టోత్తరశతం స్తువీత స్తుతిభిః ప్రభుం।
కృత్వా ప్రదక్షిణం భూమౌ ప్రణమేద్ దండవన్ముదా ॥ **42** ॥

కృత్వా శిరసి తచ్ఛేషాం దేవముద్వాసయేత్ తతః।
ద్వ్యవరాన్భోజయేద్ విప్రాన్వాయసేన యథోచితం ॥ **43** ॥

భుంజీత తైరనుజ్ఞాతః శేషం సేష్టః సభాజితైః।
బ్రహ్మచార్యథ తద్రాత్ర్యాం శ్వోభూతే ప్రథమేఽహని ॥ **44** ॥

స్నాతః శుచిర్యథోక్తేన విధినా సుసమాహితః।
పయసా స్నాపయిత్వార్చేద్ యావద్వ్రతసమాపనం ॥ **45** ॥

పయోభక్షో వ్రతమిదం చరేద్ విష్ణ్వర్చనాదృతః।
పూర్వవజ్జుహుయాదగ్నిం బ్రాహ్మణాంశ్చాపి భోజయేత్ ॥ **46** ॥

ఏవం త్వహరహః కుర్యాద్ ద్వాదశాహం పయోవ్రతః।
హరేరారాధనం హోమమర్హణం ద్విజతర్పణం ॥ **47** ॥

ప్రతిపద్దినమారభ్య యావచ్ఛుక్లత్రయోదశీ।
బ్రహ్మచర్యమధఃస్వప్నం స్నానం త్రిషవణం చరేత్ ॥ **48** ॥

వర్జయేదసదాలాపం భోగానుచ్చావచాంస్తథా।
అహింస్రః సర్వభూతానాం వాసుదేవపరాయణః ॥ **49** ॥

త్రయోదశ్యామథో విష్ణోః స్నపనం పంచకైర్విభోః।
కారయేచ్ఛాస్త్రదృష్టేన విధినా విధికోవిదైః ॥ **50** ॥

పూజాం చ మహతీం కుర్యాద్ విత్తశాఠ్యవివర్జితః।
చరుం నిరూప్య పయసి శిపివిష్టాయ విష్ణవే ॥ **51** ॥

శృతేన తేన పురుషం యజేత సుసమాహితః।
నైవేద్యం చాతిగుణవద్ దద్యాత్పురుషతుష్టిదం ॥ **52** ॥

ఆచార్యం జ్ఞానసంపన్నం వస్త్రాభరణధేనుభిః।
తోషయేదృత్విజశ్చైవ తద్విద్ధ్యారాధనం హరేః ॥ **53** ॥

భోజయేత్ తాన్ గుణవతా సదన్నేన శుచిస్మితే।
అన్యాంశ్చ బ్రాహ్మణాంఛక్త్యా యే చ తత్ర సమాగతాః ॥ **54** ॥

దక్షిణాం గురవే దద్యాదృత్విగ్భ్యశ్చ యథార్హతః।
అన్నాద్యేనాశ్వపాకాంశ్చ ప్రీణయేత్సముపాగతాన్ ॥ **55** ॥

భుక్తవత్సు చ సర్వేషు దీనాంధకృపణేషు చ।
విష్ణోస్తత్ప్రీణనం విద్వాన్భుంజీత సహ బంధుభిః ॥ **56** ॥

నృత్యవాదిత్రగీతైశ్చ స్తుతిభిః స్వస్తివాచకైః।
కారయేత్తత్కథాభిశ్చ పూజాం భగవతోఽన్వహం ॥ **57** ॥

ఏతత్పయోవ్రతం నామ పురుషారాధనం పరం।
పితామహేనాభిహితం మయా తే సముదాహృతం ॥ **58** ॥

త్వం చానేన మహాభాగే సమ్యక్శ్రీర్ణేన కేశవం।
ఆత్మనా శుద్ధభావేన నియతాత్మా భజావ్యయం ॥ **59** ॥

అయం వై సర్వయజ్ఞాఖ్యః సర్వవ్రతమితి స్మృతం।
తపఃసారమిదం భద్రే దానం చేశ్వరతర్పణం ॥ **60** ॥

త ఏవ నియమాః సాక్షాత్త ఏవ చ యమోత్తమాః।
తపో దానం వ్రతం యజ్ఞో యేన తుష్యత్యధోక్షజః ॥ **61** ॥

తస్మాదేతద్వ్రతం భద్రే ప్రయతా శ్రద్ధయా చర।
భగవాన్పరితుష్టస్తే వరానాశు విధాస్యతి ॥ **62** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
అష్టమస్కంధే అదితిపయోవ్రతకథనం నామ షోడశోఽధ్యాయః ॥